

TERVEZET

A nemzetgazdasági miniszter

.../....(...) NGM rendelete

a villamosművek, termelői, magán- vagy közvetlen vezetékek biztonsági övezetéről

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 170. § (3) bekezdésének 5. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 73. § h) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. A rendelet hatálya

1. § (1) E rendelet hatálya kiterjed:

a) a villamosművek, a termelői-, magán- és közvetlen vezetékek biztonsági övezetében az idegen létesítmény telepítésére és üzemeltetésére,

b) a biztonsági övezeten belül a biztonsággal összefüggő tevékenységekre.

(2) Az atomerőműre és annak biztonsági övezetére, valamint a biztonsági övezetben végezhető tevékenységekre e rendelet hatálya nem terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

2. § (1) E rendelet alkalmazásában

a) *vezeték*: az átviteli hálózat, az elosztó hálózat, a csatlakozó-berendezés, a termelői-, magán- és közvetlen vezetékek;

b) *szabadvezeték*: a szigeteléssel nem rendelkező vezetősodrony;

c) *burkolt vezeték*: olyan, szigetelő anyaggal bevont vezetősodrony, amelynél a szigetelő anyag nem elégíti ki a közvetlen érintésvédelem követelményeit,

d) *szigetelt vezeték*: olyan, szigetelő anyaggal bevont vezetősodrony, amelynél a szigetelő anyag kielégíti a közvetlen érintésvédelem követelményeit,

e) *biztonsági övezet*: a 6., 7. és 9. §-ban esetenként előírt távolságon belüli hatásterület;

f) *idegen létesítmény*: e jogszabály hatálya alá tartozó villamos berendezésekhez nem tartozó építmény, létesítmény és telepített vagy nem telepített növényzet;

g) *tevékenység*: e rendelet alkalmazásában a biztonsági övezetben tartózkodó személyek tevékenysége, bele nem értve a villamos berendezés üzemeltetésével kapcsolatos, valamint az erőművek, alállomások területén végzett tevékenységet;

h) *villamos berendezés*: a villamosművek, a termelői-, magán- és közvetlen vezetékek, valamint az összekötő- és felhasználói berendezések az átalakító- és kapcsoló berendezéseikkel együtt.

i) *kábel*: olyan szigetelt vezeték, mely érszigetelésen felül olyan köpenyszerkezettel is rendelkezik, mely mechanikai védelmet nyújt a szigetelésnek és az érvezetőknek.

TERVEZET

j) univerzális kábel: földbe, vízbe és önhordó légkábelként egyaránt alkalmazható kábel.

(2) Az (1) bekezdésben nem szereplő e rendeletben használt fogalmakat a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: VET.), valamint a végrehajtására kiadott jogszabályok rendelkezései szerint kell értelmezni.

3. Általános szabályok

3. § Az üzemben tartó az üzemeltetésében álló föld feletti hálózat tartószerkezeteire vagy föld alatti hálózat biztonsági övezetében – az e rendeletben foglalt követelményeknek megfelelően – egyéb, saját tulajdonú (üzemeltetésű) nem energiaátviteli célú nyomvonalas összeköttetést létesíthet, építményekre és szerkezetekre egyéb tárgyat helyezhet el, vagy hozzájárulhat ahhoz, hogy ilyet más helyezzen el.

4. § (1) Amennyiben az e rendelet hatálya alá tartozó

a) meglévő villamos berendezés biztonsági övezetébe kerül új idegen építmény, vagy e rendelet hatálya alá tartozó új villamos berendezés, vagy

b) új létesítésű villamos berendezést úgy kívánnak elhelyezni, hogy annak biztonsági övezetébe kerül a meglévő idegen építmény, vagy az e rendelet hatálya alá tartozó meglévő villamos berendezés,

akkor az új idegen építmény építtetője vagy új villamos berendezés létesítője köteles gondoskodni az e rendeletben foglaltak megtartásáról.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazásánál meglévő villamos berendezésnek, meglévő idegen létesítménynek minősül:

a) az új idegen létesítmény tervezésekor a létesítmény közelében lévő villamos berendezés, valamint a VET. 122., 123., 127., 131. és 132. §-ában meghatározott villamos berendezés létesítéséhez adott jogerős előmunkálati jog, vezetékjog és használati jog, valamint építési engedély tárgyát képező villamos berendezés, továbbá

b) az új villamos berendezés tervezésekor jogerős építési engedéllyel rendelkező idegen létesítmény, villamos berendezés.

5. § (1) A villamos berendezés biztonsági övezetét érintő tevékenységhez szükséges, az üzemben tartóhoz írt előzetes írásbeli, hozzájárulás iránti kérelem az alábbiakat tartalmazza:

a) épületek, építmények, új villamos berendezés létesítése esetén a helyrajzi szám és az épület vagy építmény befoglaló, vagy magassági méretraajza a megközelített vezeték feltüntetésével,

b) átmeneti (egyszeri) tevékenység esetén az útvonal vagy helyszín meghatározása és a megközelítés várható időpontja vagy időtartama, a tevékenység leírása,

c) anyagok tárolása esetén az anyag meghatározása, a tárolás tervezett időtartama, elhelyezési módja és – szükség esetén – a tervezett biztonsági intézkedések, továbbá a befoglaló méretek,

d) a terepszint megemlése esetén a tereprendezezzel érintett ingatlan vagy ingatlanok helyrajzi száma és a tervezett feltöltés magassági pontjai, valamint megközelített vezeték (oszlop, tartószerkezet) feltüntetésével,

e) nyílt árok vagy gödör létesítése esetén a tereprendezezzel érintett ingatlan vagy ingatlanok helyrajzi száma és a tervezett mélyítés paraméterei, valamint a megközelített vezeték (oszlop, tartószerkezet) feltüntetésével.

TERVEZET

(2) Az üzemben tartó a hozzájáruló nyilatkozat kiadását különösen abban az esetben tagadhatja meg, ha

a) a kérelem nem rögzíti egyértelműen, hogy a hozzájárulás milyen feltételek és határok között adható meg,

b) a hozzájárulás kiadásával az üzemben tartó jogszabályt, hatósági előírást vagy egyéb, a nyilvánosság számára is hozzáférhető előírást szegne meg,

c) a hozzájárulás kiadásával a környezet számára bármilyen veszélyhelyzetet teremtene vagy a hozzájárulást kérő kerülhetne veszélyhelyzetbe,

d) az üzemben tartó megállapítja, hogy a keletkező bármilyen veszélyhelyzetet semmilyen más eszközzel nem lehet elkerülni, megszüntetni.

(3) Az üzemben tartó a nyilatkozatában meghatározhatja, hogy az adott körülmények között várható veszélyeket milyen ésszerű módon lehet megszüntetni. Amennyiben a veszélyek megszüntetésének költségeit a hozzájárulást kérő biztosítja, a veszélyeztetés okának megszüntetését követően az üzemben tartó a hozzájáruló nyilatkozat kiadását nem tagadhatja meg. A veszélyeztetés okának megszüntetését az üzemben tartó jogosult ellenőrizni.

II. fejezet

4. A biztonsági övezet terjedelme

6. § (1) Föld feletti vezeték – ideértve a vezeték tartószerkezetén (oszlopán) elhelyezett átalakító és kapcsoló berendezést is az (1) bekezdés *af)* és *b)* pontban foglalt eltéréssel – biztonsági övezete a vezeték névleges feszültségétől függően, a vezeték mindkét oldalán a szélső, nyugalomban levő áramvezetőktől vízszintesen és nyomvonalukra merőlegesen mért, következő távolságokra levő függőleges síkokig terjed:

a) föld feletti szabadvezeték esetén:

aa) 500 kV-ot meghaladó névleges feszültség szint felett 40 méter,

ab) 300 kV felett 500 kV névleges feszültség szintig 28 méter,

ac) 200 kV felett 300 kV névleges feszültség szintig 18 méter,

ad) 100 kV felett 200 kV névleges feszültség szintig 13 méter,

ae) 1 kV felett 35 kV névleges feszültség szintig 5 méter, de a vezeték azon szakaszán, amely a belterületre és a fokozott biztonságra vonatkozó előírásainak megtartásával létesült, 2,5 méter,

af) legfeljebb 1 kV névleges feszültség szintig 1 m, a vezeték tartószerkezetén (oszlopán) elhelyezett átalakító és kapcsoló berendezés esetében 2,5 m;

b) föld feletti szigetelt vezeték és univerzális kábel esetén 0,5 m, a szigetelt vezeték és univerzális kábel tartószerkezetén (oszlopán) elhelyezett átalakító és kapcsoló berendezés esetében 2,5 m;

c) föld feletti burkolt vezeték esetén legfeljebb 25 kV névleges feszültség szintig 2,5 méter, és 1,25 méter a vezeték azon szakaszán, amely a belterületre és legalább fokozott biztonságra vonatkozó előírásoknak megtartásával létesült.

TERVEZET

d) Föld feletti vezeték végpontján a biztonsági övezet a végponttól vízszintesen minden irányban mért, a feszültség szinttől függően az a), b) és c) pontban meghatározott távolságokra lévő függőleges síkokig is kiterjed.

(2) Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezete mindkét oldalon – a vezeték névleges feszültségétől függően – a vezeték szélső pontjától vízszintesen és nyomvonalára merőlegesen mért, következő távolságokra levő függőleges síkokig terjed:

35 kV-nál nem nagyobb névleges feszültség esetén 1 méter,

35 kV-nál nagyobb névleges feszültség felett 1,5 méter.

(3) Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezete mechanikus védelmet biztosító védőszerkezetben (védőcsőben, kábelcsatornában) elhelyezve a védőszerkezet szélétől mért 0,2 m. Több védőszerkezet esetén a távolságot a szélső szerkezettől kell megtartani.

(4) Falra szerelt szigetelt vezeték biztonsági övezete a vezeték köpenyétől a légtér felé mért 0,5 méter.

(5) Alépítményen, építményen belül, külön légtérben elhelyezett szigetelt vezeték biztonsági övezete a vezeték légtérét határoló falak külső felületéig terjed.

7. § (1) A szabadtéri átalakító és kapcsoló berendezés – nem beleértve a föld feletti vezeték tartószerkezetén (oszlopán) elhelyezett átalakító és kapcsoló berendezést – biztonsági övezete a berendezés szélétől vízszintesen:

a) 35 kV névleges feszültség szintig 5 méter,

b) 35 kV felett 500 kV névleges feszültség szintig 10 méter,

c) 500 kV névleges feszültség szint felett 15 méter távolságban levő függőleges síkokig terjed.

(2) Föld feletti vagy föld alatti építményben elhelyezett átalakító és kapcsoló berendezés biztonsági övezetét a berendezés elhelyezésére szolgáló építmény, építményrész falainak külső felületei határolják.

(3) A szabadtéri átalakító és kapcsoló berendezés védelmére szolgáló kerítés csak az (1) bekezdésben meghatározott biztonsági övezet határán vagy azon kívül létesíthető.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben említett távolságoktól az építésügyi hatóság a 17. §-ban foglaltak szerint eltérést engedélyezhet.

8. § (1) A földben elhelyezett vezeték nyomvonalát külterületen minden irányváltoztatási ponton, valamint egyenes nyomvonalszakaszokon legalább 500 méterenként – kivéve a közterületen levő utakat és tereket – a föld felszínén jól látható módon és időtállóan meg kell jelölni. Mezőgazdasági művelés alatt álló területeken és földutakon olyan jelölés is alkalmazható, amely nem közvetlenül a nyomvonalon, annak töréspontjain van elhelyezve, hanem annak közelében, s amely jelölés a nyomvonalra vonatkozó lényeges információkat tartalmazza.

(2) A földben elhelyezett vezeték nyomvonalát a városok és községek kül- és belterületén maradandó föld feletti létesítményekhez, azok hiányában sokszögelési segédpontokhoz, telekhatárokhoz be kell mérni, és a mért értékeket a föld alatti vezeték rajzán vagy rajzain fel kell tüntetni.

9. § Az erőművek biztonsági övezete

a) szélerőművek esetén az erőmű teljes (a torony és a rotorlapát együttes) magasságának megfelelő vízszintes távolságban lévő függőleges síkokig terjed;

TERVEZET

b) naperőművek esetén a villamosenergia-termelő berendezés szélétől vízszintesen 0,5 méter távolságban lévő függőleges síkoknak a tartószerkezet alapjának síkjával képzett metszetei által körülhatárolt terület, valamint e terület feletti térrész a villamosenergia-termelő berendezés legmagasabb pontja által meghatározott vízszintes síkig;

c) az *a)* és *b)* pontban nem nevesített egyéb erőművek esetén a villamosenergia-termelő berendezés elhelyezésére szolgáló építmény falának külső felületéig terjed, szabadtéri elhelyezés esetén 1000 V névleges feszültségig a villamos energiatermelő berendezés szélétől vízszintesen mért 0,5 méter, 1000 V névleges feszültség felett a villamos energiatermelő berendezés szélétől vízszintesen mért 5 méter.

5. Tiltalmak a biztonsági övezetben

10. § (1) A föld feletti vezeték biztonsági övezetében tilos:

a) az alábbiak létesítése:

aa) oszlop, torony, önálló tartószerkezet, daru, állványzat,

ab) A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó robbanás- és tűzveszélyes anyag tárolására alkalmas tartály,

ac) üzemanyag töltőállomás,

ad) gémeskút, nyitott állapotban föld felszínétől mért 4 méternél magasabb sorompó,

ae) magasles, lőtér;

b) robbantás;

c) anyag tárolása és felhalmozása az alábbi formában:

ca) oly módon, hogy az oszlop járművel való megközelítését akadályozza,

cb) nem éghető anyagok 2 métert meghaladó magasságú tárolása, amelynél a mértékadó magasság a depónia-ember-eszköz-mozgástér együttes mérete,

cc) az oszlopszerkezetben és az alapozásban agresszivitásuk miatt kárt okozó vegyi anyagok tárolása és felhalmozása,

cd) A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó robbanás- és tűzveszélyes anyagok tárolása és felhalmozása, a mezőgazdasági termelésben szükségszerűen, ideiglenesen a táblán maradó szalmabála, valamint nem kazlazott széna kivételével;

d) az alábbi formákban történő munkavégzés:

da) a *c)* pontban felsorolt A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó robbanás- és tűzveszélyes anyagokkal, kivéve a mezőgazdasági termeléssel együtt járó szokványos munkaműveleteket,

db) a jármű (gépjármű, mezőgazdasági vontató, munkagép stb.) üzemanyaggal való feltöltése,

dc) a *c)* pontban említett A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó robbanás- és tűzveszélyes anyagok elégetése, kivéve a mezőgazdasági munkák végzése során szükségszerűen a táblán maradó szármadaradványt, valamint a tarló Országos Tűzvédelmi Szabályzat szerinti égetését;

e) a föld felszínétől mért 3 méternél magasabb idegen létesítményhez tartozó fémhuzal, sodrony, lánc, ki- vagy átfeszítése, továbbá 3 méternél magasabb kerítés létesítése, kivéve a távközlési vezetéseket, valamint a villamos karám (villanypásztor) vezetéseket;

TERVEZET

- f) komló vagy egyéb – 4 métert meghaladó – magas növésű futónövény termesztése;
 - g) sárkányeresztés, repülőmodellezés, horgászat;
 - h) a vezeték oszlopára jogosulatlan személynek felmászni;
 - i) a tartóoszlopot vagy tartószerkezetet bekeríteni, megközelítését bármilyen más módon akadályozni vagy elzárni.
- (2) Az 500 kV feletti névleges feszültségű szabadvezeték biztonsági övezetében továbbá tilos:
- a) bármilyen, 3 méternél magasabb idegen létesítmény telepítése,
 - b) emberek huzamosabb tartózkodására szolgáló idegen létesítmény (lakó-, üdülő- és melléképületek, műhely, sportpálya, játszótér, magasles, gyakorló- vagy lőtér, tábor, kemping, vásártér, autóparkoló, tömegközlekedési jármű, megállóhely, stb.) építése,
 - c) idegen létesítményhez tartozó fémhuzal, sodrony, lánc kifeszítése, fémhuzalos kordonos, lugasos mezőgazdasági művelés,
 - d) villamos karám (villanypásztor) és más karám létesítése, üzemeltetése,
 - e) a rendelet *mellékletének* 1-7. pontjaiban foglalt védelmi kialakításoknak meg nem felelő jármű közúton és saját használatú szilárd burkolatú úton (a továbbiakban: szilárd burkolatú út) kívüli területen való üzemeltetése, közlekedése,
 - f) járművel való megállás, várakozás ide nem értve a műszaki vagy forgalmi okból történő megállást,
 - g) elromlott jármű javítása, szilárd burkolatú úton kívüli területről e rendelet *mellékletének* 8. pontjában foglalt művelési sorrendtől eltérő módon történő elvontatása.

11. § (1) Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezetében tilos:

- a) bármilyen építményt, berendezést a földben elhelyezett vezeték üzemben tartójának előzetes hozzájárulása nélkül elhelyezni;
- b) bármilyen építményt, berendezést építeni, elhelyezni, üzemeltetni – kivéve nyomvonalas létesítménynek jogszabály, vagy jogszabály előírása alapján szabvány előírásainak megfelelően kialakított keresztezését vagy megközelítését – amely a földben elhelyezett vezeték
 - ba) hűlési viszonyait rontja,
 - bb) folyamatos és biztonságos üzemeltetését akadályozza,
 - bc) üzemzavar elhárítását, karbantartását akadályozza, veszélyezteteti vagy lehetetlenné teszi;

(2) A biztonsági övezetben csak a vezeték üzemben tartójának előzetes hozzájárulásával végezhető az alábbi tevékenységek:

- a) fokozottan tűz- és robbanásveszélyes anyagok tárolása,
- b) a robbantás,
- c) éghető anyagoknak nagy tömegben való elégetése,
- d) az útburkolat felbontása,
- e) az árok- vagy gödörásás,
- f) a szondázás, különböző vizsgálati céllal fémrudak leverése,
- g) fúróberendezés, pneumatikus munkagépek, földgyaluk üzemeltetése,

TERVEZET

b) a talajba beágyazott műtárgy, oszlop, vízóraakna gépalap, daruval, vontatóval vagy más géppel, eszközzel – a műtárgy kézi erővel végzett körüljárása nélküli – kiszakítása;

b) a földben elhelyezett vezeték földművén, töltésén a vezeték üzemben tartójának hozzájárulása nélkül mindennemű munkavégzés, ami a földmű, töltés megbontásával jár.

12. § (1) Az erőmű és az állomás biztonsági övezetében a 10. §-ban és a 11. §-ban foglalt rendelkezéseket a (2) bekezdésben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Szélerőmű biztonsági övezetében tilos:

a) az alábbiak létesítése:

aa) oszlop, torony, önálló tartószerkezet, daru, állványzat,

ab) A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó robbanás- és tűzveszélyes anyag (pl. gáz, benzin, olaj) tárolására alkalmas tartály,

ac) magasles, lőtér

b) robbantás;

c) anyag tárolása és felhalmozása az alábbi formában:

ca) oly módon, hogy az erőmű járművel való megközelítését akadályozza,

cb) a toronyszerkezetben és az alapozásban agresszivitásuk miatt kárt okozó vegyi anyagok tárolása és felhalmozása,

cc) A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó robbanás- és tűzveszélyes anyagok (pl. nád, fa, gumi, hulladék, szilárd, folyékony, gáznemű tüzelő- és üzemanyag, lőszer) tárolása és felhalmozása, a mezőgazdasági termelésben szükségszerűen, ideiglenesen a táblán maradó szalmabála, valamint nem kazlázott széna kivételével;

d) az alábbi formákban történő munkavégzés:

da) a *c)* pontban felsorolt A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó robbanás- és tűzveszélyes anyagokkal, kivéve a mezőgazdasági termeléssel együtt járó szokványos munkaműveleteket,

db) a *c)* pontban említett A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó robbanás- és tűzveszélyes anyagok elégetése, kivéve a mezőgazdasági munkák végzése során szükségszerűen a táblán maradó szármagadványt, valamint a tarló égetését. A tarló, a szármagadvány égetésnél be kell tartani az Országos Tűzvédelmi Szabályzat előírásait;

e) sárkányeresztés, repülőmodellezés, horgászat;

f) az erőműre jogosulatlan személynek felmásznia;

g) a föld felszíne alatti és feletti olyan tevékenység végzése, amely az élet- és vagyonbiztonságot, folyamatos és biztonságos üzemét veszélyezteti, vagy veszélyeztetheti;

h) az állomás bekerítése, megközelítésének bármilyen más módon való akadályozása, vagy a megközelítési lehetőség, útvonal elzárása;

i) közforgalmú utat építeni, valamint emberi tartózkodás céljára szolgáló létesítményt építeni, elhelyezni.

6. Korlátozások a biztonsági övezetben

TERVEZET

13. § (1) Föld feletti vezeték biztonsági övezetében egyes tevékenységek csak a (2)-(4) bekezdésekben foglalt korlátozások megtartásával végezhetők.

(2) A biztonsági övezetben

a) tábor, kemping, vásártér, sportpálya, játszótér, gyakorlótér, karám, kijelölt autóparkoló, tömegközlekedési járművek megállóhelye 100-500 kV-os névleges feszültségű vezeték esetén akkor létesíthető, ha a 6. §-ban meghatározott távolságokra vonatkozó és egyéb előírások megtarthatók;

b) az épületre szerelt antenna, villámhárító úgy létesíthető, hogy üzemszerű helyzetben a szél által a szabvány szerint kilengett áramvezetőket

ba) 500 kV névleges feszültségszint felett 8 méternél,

bb) 300 kV felett 500 kV névleges feszültségszintig 5 méternél,

bc) 200 kV felett 300 kV névleges feszültségszintig 4 méternél,

bd) 35 kV felett 200 kV névleges feszültségszintig 3 méternél,

be) 1 kV felett 35 kV névleges feszültségszintig 2 méternél,

bf) 1 kV-nál nem nagyobb névleges feszültségszintnél 1 méternél

jobban ne közelítse meg;

c) tetőterazon és erkélyen csak szigetelőanyagú zsinór feszíthető ki kizárólag a padlózattól mért 2 méter magasságig úgy, hogy a kifeszített zsinór a tetőterasz, erkély szélén nem nyúlik túl;

d) szilárd burkolatú úton csak 4,5 méternél, de legfeljebb a magasságkorlátozó táblán feltüntetett magasságnál, ezen kívüli területen csak 4 méternél alacsonyabb építésű vagy ezzel azonos magasságig anyaggal rakott jármű közlekedhet, dolgozhat; e magasságot a rakomány, a járművön szállított személy, szerszám legmagasabbra nyúló része, valamint a jármű működés közben sem haladhatja meg. A jármű legkiállóbb része az oszlopot, kikötését, ezek alapozását úgy közelítheti meg, hogy abban károsodást ne okozzon, az áramvezetőket pedig sem vízszintesen, sem függőlegesen, a következőkben megadott távolságértékeknél jobban a legkedvezőtlenebb helyzetben és esetben sem közelítheti meg:

da) 500 kV névleges feszültségszint felett a 7 métert,

db) 300 kV felett 500 kV névleges feszültségszintig a 4 métert,

dc) 35 kV felett 300 kV névleges feszültségszintig a 3 métert,

dd) 1 kV felett 35 kV névleges feszültségszintig az 2 métert,

de) 1 kV-nál nem nagyobb névleges feszültségszintig az 1 métert;

e) olyan fémtárgyat, amelyet hosszúsága vagy tömege miatt legalább két vagy több embernek kell szállítani, a távvezeték tartószerkezetétől mért 15 m távolságon belül csak akkor szabad vinni vagy tartani, ha a munkavégzőket megfelelő anyagú, villamosan szigetelő, sérülésmentes védőlábbeli védi, amely a talajtól villamosan elszigeteli vagy maga a talajfelszín villamosan szigetelőanyaggal burkolt;

f) a föld felett 3 méternél nem magasabb, összefüggő, 50 méternél hosszabb fémszerkezetek, fém szőlőkordon, fémkerítés, fém csővezeték érintésvédelemmel ellátva létesíthető;

g) föld alatti csővezeték érintésvédelemmel ellátott fémcső, vagy szigetelőanyagú cső lehet;

h) használt öntözőberendezés kötött vízszugara az áramvezetőket

TERVEZET

ba) 500 kV névleges feszültség szint felett 7 méternél jobban,

bb) 300 kV felett 500 kV névleges feszültség szintig 4 méternél jobban,

bc) 35 kV felett 300 kV névleges feszültség szintig 3 méternél jobban,

bd) 1 kV felett 35 kV névleges feszültség szintig 2 méternél jobban,

be) 1 kV-nál nem nagyobb névleges feszültség szintnél 1 méternél jobban

a legkedvezőtlenebb helyzetben és esetben sem közelítheti meg és a használt öntözővíz fajlagos villamos vezetőképessége nem lehet nagyobb, mint 16 mS/cm;

i) acélra, alumíniumra, betonra agresszív vegyi anyagokat, károsodást okozó koncentrációban a szerkezetre kijuttatni nem szabad, a fűvés, permetezés során az eszköz az áramvezetőket a *b)* pontban meghatározott távolságok 1 méterrel megnövelt értékénél jobban a legkedvezőtlenebb helyzetben és esetben sem közelítheti meg;

j) fa vagy más növény akkor telepíthető, hagyható meg, ha véglegesen kifejlett állapotában fa vagy növényzet esetében

ja) 500 kV névleges feszültség szint felett 6 méternél,

jb) 300 kV felett 500 kV névleges feszültség szintig 5 méternél,

jc) 200 kV felett 300 kV névleges feszültség szintig 4 méternél,

jd) 35 kV felett 200 kV névleges feszültség szintig 3 méternél,

je) 1 kV felett 35 kV névleges feszültség szintig 2 méternél,

jf) 1 kV-nál nem nagyobb névleges feszültség szintnél 1 méternél

jobban annak legkedvezőtlenebb helyzetében sem közelíti meg az áramvezetőt.

(3) A biztonsági övezetben csak a villamos berendezés üzemben tartójának előzetes hozzájárulásával végezhető az alábbi tevékenységek:

a) építménynek építési munkáihoz;

b) idegen építményhez tartozó, 0,2 x 0,3 méternél nem nagyobb jelzőtábla (pl. tűzcsapjel) a vezeték oszlopán, alapozásán a föld felszínétől mért legfeljebb 2 méter magasságban történő elhelyezéséhez;

c) 4,5 méternél magasabb jármű vagy rakomány közlekedéséhez, munkavégzéséhez. A villamosmű üzemben tartója a hozzájárulásában előírhatja, hogy a közlekedés, a munkavégzés csak megbízottja jelenlétében történhet. A villamosmű megközelítésére ebben az esetben is alkalmazni kell a (2) bekezdés *d)* pontjában foglalt előírásokat;

d) nem éghető anyag (pl. építőanyag, föld, törmelék, ócskavas) tárolásához. Az anyagot a hozzájárulásban meghatározott módon és időtartamig, a földfelszíntől mért, legfeljebb 2 méter magasságig szabad tárolni, amelynél a mértékadó magasság a depónia-ember-eszköz-mozgástér együttes mérete;

e) a terepszint megemeléséhez (pl. tereprendezés, gátépítés, vízszintszabályozás, halastó vagy zagytér létesítése), amely munkákat a hozzájárulásban foglaltaknak megfelelően kell elvégezni;

f) nyílt árok vagy gödör létesítéséhez

fa) a fa vagy betonoszlop 5 méteres körzetében,

TERVEZET

fb) az acélszerkezetű oszlop, és annak kikötése alapozásának szélétől vízszintesen mért 8 méter távolságon belül vagy e távolságtól kezdődő 45°-os lejtőszögű sík alá nyúlóan, úgy, hogy a 100 kV-os és ennél nagyobb feszültségű vezetéknél az árok vagy gödör az oszlop terepjáró gépjárművel való megközelítését nem akadályozza;

g) minden olyan tevékenységhez, amely a föld feletti vezeték tartószerkezetének épségét vagy állékonyságát veszélyezteti (pl. árasztásos és tógazdálkodás, bányászati tevékenység).

b) föld feletti vezeték tartószerkezetén, valamint a közvilágítási célt szolgáló úgynevezett kandeláber oszlopon idegen létesítmény vagy tárgy elhelyezéséhez. A villamos berendezés üzemben tartójának előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül elhelyezett idegen tárgy vagy létesítmény leszereléséről az elhelyező saját költségén köteles gondoskodni.

(4) A biztonsági övezetben tűz- és kárelhárítási tevékenységet úgy kell végezni, hogy az a villamos berendezésre, a tűz- és kárelhárítási tevékenységet végzőkre külön veszélyt ne jelentsen. Ennek érdekében a biztonsági övezeten belül meg kell tartani a 10. § (1) bekezdés *a), c), e)* és *b)*, valamint a 13. § (2) bekezdés *d), e), f)* és *b)* pontjaiban foglalt előírásokat, továbbá oltóporral vagy oltóhabbal végzett tűzoltásra csak az adott feszültségre bevizsgált poroltókat, haboltókat szabad használni.

(5) Ha a föld feletti vezeték a villamosmű üzemben tartója feszültség-mentesítette – a feszültségmentesített terület átadta a kárelhárító szervezet részére – a tűz- és kárelhárítási tevékenység korlátozására a rendelet előírásait nem kell alkalmazni.

(6) Az 500 kV névleges feszültségnél nagyobb feszültségű föld feletti vezeték biztonsági övezetére vonatkozó további korlátozások:

a) a biztonsági övezetben, a terület művelési ágának megfelelő munkavégzés céljából az ahhoz szükséges időtartamig szabad csak tartózkodni;

b) a föld feletti vezeték biztonsági övezetében a szilárd burkolatú úton kívüli területen csak olyan gépjármű közlekedhet, dolgozhat,

ba) amelyeken tartózkodó személyeket a föld feletti vezeték villamos terének hatásai ellen a felettük elhelyezett, a gép tartozékát képező, megfelelő védőhatású árnyékolás védi,

bb) amelynek földelése mind mozgó, mind álló helyzetben biztosított, vagy amely földeltnek minősül,

bc) az árnyékolást és a földelést (továbbiakban együtt: védelmek) a rendelet *mellékletének* 1-7. pontjaiban foglaltak szerint kell megvalósítani.

(7) Nem szükséges a (6) bekezdés *b)* pontja szerinti védelmek kialakítása, azokon a 16 m²-nél kisebb alapterületű járműveken, amelyeknek magassága üzemi állapotban – beleértve a magasságba a járművön levő személyek, szerszámok legmagasabbra kinyúló részeit is – a 2,5 métert nem haladja meg.

(8) A mozgásképtelenné vált járművet vagy vontatójáról leakasztott vontatmányt (a továbbiakban együtt: mozgásképtelen jármű) a biztonsági övezetből mielőbb el kell vontatni. A kivontatás megkezdéséig a mozgásképtelen járművet letűző-földelő berendezéssel le kell földelni. Ha erre azonnal nincs mód, a mozgásképtelen járművet a földelés elkészítéséig őrizni kell, hogy azt kívülről senki ne érinthesse meg. A mozgásképtelen jármű elvontatásának műveleti sorrendjét a rendelet *Mellékletének* 8. pontja tartalmazza.

14. § (1) Földben elhelyezett vezetékek biztonsági övezetében a talajfelszín, burkolatot megbontó vagy a talaj felszíne alá hatoló tevékenységeket – a (2) bekezdésben felsorolt

TERVEZET

kivételektől eltekintve – csak a vezeték üzemben tartójának hozzájárulásával és a hozzájárulásban előírt feltételek teljesítése mellett szabad végezni.

(2) Ha a föld alatti vezeték létesítésekor meglévő vagy kialakított terepszint nem csökken, az üzemben tartó hozzájárulása nélkül végezhető

a) mezőgazdasági művelés alatt álló területeken

aa) legfeljebb 0,6 méter mélységű üzemszerű talajművelés,

ab) olyan növényzet telepítése, amelynek gyökérzete a föld alatti vezetéket nem károsítja;

b) belterületen és külterület közterületein 0,4 métert meg nem haladó talajmélyítési, mélyépítési munka, területrendezés, munkaárok-nyitás a következő feltételek megtartása mellett:

ba) A munkát megkezdeni csak akkor szabad, ha az érintett területen fekvő kábel pontos helyét a 8. §-ban foglaltak alapján megállapították.

bb) Amennyiben a pontos nyomvonal a rendelkezésre álló dokumentációk alapján nem határozható meg, akkor a munkák megkezdése előtt kábelkutató műszerrel vagy kézi erővel lemélyített kutatóárokka l kell a földben elhelyezett vezeték helyét meghatározni.

bc) Gépi erővel talajmélyítési és rakodási munkát csak akkor szabad végezni, ha a munkagép a talaj felszínétől a legkedvezőtlenebb esetben is legfeljebb 0,4 méter mélységig hatol le és ismert az, hogy a föld alatti vezeték milyen mélyen helyezkedik el.

c) közműalagútban elhelyezett föld alatti vezeték térségében előzetes hozzájárulás nélkül munka csak a vonatkozó műszaki előírások biztonsági rendelkezéseinek megtartása mellett végezhető. Tűzet okozó tevékenység, hegesztés esetén a vezetéket hőszigetelő, ív- és lángálló védőfallal kell a tevékenységtől elválasztani.

(3) Ha a munkavégzés során előre nem vártan kábeljelző szalagra, föld alatti vezetékre vagy arra utaló nyomra bukkannak, a munkát azonnal abba kell hagyni, és a vezeték üzemben tartójának megérkezéséig a munkaterületet balesetvédelmi szempontból biztosítani kell. A munkát folytatni csak a vezeték üzemben tartójának hozzájárulásával szabad.

15. § Szélerőmű biztonsági övezetében előírt korlátozások:

a) Az épületre szerelt háztartási méretű szélerőmű esetén antenna, villámhárító stb. úgy létesíthető, hogy az a rotorlapátokat 2 m-nél jobban ne közelítse meg.

b) Acélra, alumíniumra, betonra agresszív vegyi anyagokat, károsodást okozó koncentrációban a szerkezetre kijuttatni nem szabad.

c) Gyümölcs- vagy egyéb fa akkor telepíthető, hagyható meg, ha véglegesen kifejlett állapotában fa vagy növényzet esetében a rotorlapátokat 5 m-nél jobban annak legkedvezőtlenebb helyzetében sem közelíti meg.

d) Nem végezhető olyan tevékenység, amely az erőmű tartószerkezetének épségét vagy állékonyságát veszélyezteti (pl. árasztásos és tógazdálkodás, bányászati tevékenység).

e) A biztonsági övezetben tűz- és kárelhárítási tevékenységet úgy kell végezni, hogy az a villamos berendezésre veszélyt ne jelentsen.

f) A biztonsági övezetben, a terület művelési ágának megfelelő munkavégzés céljából kizárólag az ahhoz szükséges időtartamig szabad tartózkodni.

7. Az 500 kV névleges feszültség feletti vezetékre vonatkozó további rendelkezések

TERVEZET

16. § (1) Szilárd burkolatú úton a föld feletti vezetékkel való keresztezés esetén a biztonsági övezet határainál a villamosmű üzemben tartója megállási tilalmat jelző táblát – kiegészítő táblával együtt – köteles elhelyezni és fenntartani az út kezelőjének előzetes hozzájárulásával, amelyen meg kell jelölni a megállási tilalom hosszát méterben.

(2) A biztonsági övezetbe eső, szilárd burkolatú úton kívüli területen rendszeresen közlekedő, dolgozó járművet el kell látni az e rendelet *Mellékletében* foglaltaknak megfelelő védőberendezésekkel.

(3) A föld feletti vezeték üzembe helyezésekor meglévő és a biztonsági övezetben rendszeresen közlekedő, dolgozó jármű védőberendezéssel való ellátásának költségei a villamos berendezés beruházóját terhelik. Ezt követően üzembe kerülő jármű védőberendezéssel való ellátásáról az azt üzemben tartó saját költségén köteles gondoskodni.

III. fejezet Záró rendelkezések

17. § (1) A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló kormányrendeletben meghatározott, a VET. hatálya alá tartozó építményeket engedélyező építésügyi hatóság a villamos berendezés és biztonsági övezetének megóvása mellett, biztonságtechnikailag egyenértékű műszaki megoldás esetén a biztonsági övezet terjedelmére, valamint az előírt tilalmakra és korlátozásokra vonatkozó előírások alól eltérést engedélyezhet, és ennek feltételeit meghatározhatja.

(2) Az üzemben tartó biztonságtechnikailag egyenértékű műszaki megoldást igazoló szakértői véleményt köteles a kérelemhez csatolni.

18. § (1) E rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba és a rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(2) E rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a villamosmű biztonsági övezetéről szóló 122/2004. (X. 15.) GKM rendelet.

Dr. Matolcsy György
nemzetgazdasági miniszter

Az 500 kV névleges feszültség feletti föld feletti vezeték biztonsági övezetében használt járművekre és munkagépekre vonatkozó védelmek megvalósítása

A rendelet 13. §-ának (6) bekezdés *ba*) és *bb*) pontjaiban előírt védelmeket a következők szerint kell megvalósítani:

1. Árnyékolás

Megfelelő védőhatású árnyékolásnak minősül

- a jármű fémből készült vezetőfülkéje,
- a jármű vezető ülése felett lévő ponyvatartó-fémszerkezet,
- a jármű (pl. traktor) felborulása esetén a személyi sérülés ellen védő fémszerkezet,
- a járműre erősített tartószerkezetre helyezett fém árnyékolórács abban az esetben, ha közte és a jármű összefüggő fémteste között jó villamosvezető kapcsolat van.

2. Gép földelése

Földeltnek minősül az a jármű,

a) amelynek összefüggő fémteste és a kerekei alatt levő fémlemez között 100 ohm vagy ennél kisebb ellenállás mérhető, vagy

b) amelyet

– mozgás közben való földelésének biztosítása érdekében függesztett-földelő berendezéssel 7. pont *a*) alpontban foglaltak szerint,

– álló helyzetben való földelésének biztosítása érdekében letűző-földelő berendezéssel

látta el, és azzal elvégezték a 7. pontban előírt műveleteket.

3. Nem kell külön földelő berendezéssel ellátni azt a járművet, amelynek eredeti (gyári) kialakítása és alkatrészei biztosítják a 2. pont *a*) alpontja szerinti feltételeknek mind mozgó, mind álló állapotban való folyamatos kielégítését. Ilyen jármű

a) az acélkerekes vagy lánctalpas,

b) a megfelelő villamos vezetőképességű gumibronccsal ellátott jármű abban az esetben, ha a jármű összefüggő fémteste és acélkereke, gumibroncsa között jó villamos vezető kapcsolat van.

4. Kizárólag függesztett-földelő berendezéssel kell ellátni azt – a 4. pont feltételeinek egyébként meg nem felelő – járművet (pl. darut), amelynek álló helyzetben való földelése a vezetőfülkéből működtethető támasztó fémkarjainak (szerkezeteinek) közvetlenül a talajra való leeresztésével biztosítható. Az ilyen gép álló helyzetben csak ezen művelet elvégzése után minősül földeltnek.

5. Vontatmány földelése

a) Vontatmány földelésére – a *b*) pontban foglalt kivétellel – a jármű földelésére vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.

b) Földeltnek minősülő vontató (pl. erőgép) által vontatott, vagy azzal álló helyzetben összekapcsolt vontatmány – amennyiben összefüggő fémtesteik között jó villamos vezető kapcsolat van – földeltnek minősül, függetlenül attól, hogy a vontatmány önmagában a 3., a 4. vagy az 5. pontok szerint földeltnek minősül-e.

6. Földelő berendezések

a) A függesztett-földelő berendezést két tűzihorganyzott fémláncból és azok végére – nem oldható kötéssel – erősített súlyból kell elkészíteni. A két fémlánc hosszát úgy kell meghatározni és azokat úgy kell – nem oldható kötéssel – a jármű fémtestére két különböző helyre felerősíteni, hogy a jármű mozgása közben a súlyok a talajjal biztosan érintkezzenek és kanyarodáskor vagy tolatáskor ne kerüljenek a kerekek alá.

b) A letűző-földelő berendezést olyan hosszúságú, egyik végén kihegyezett fémrúdból kell készíteni, amelyet álló helyzetű járműről – annak elhagyása nélkül – lehet a talajba szúrni. A letűző-földelőt 2,5 négyzetmilliméternél nagyobb keresztmetszetű réz vagy acél anyagú hajlékony sodronnyal (a továbbiakban: földelővezető) jó villamos érintkezést adó, de oldható kötéssel össze kell kötni a jármű fémtestével. A letűző-földelő berendezést a vezető fülkéjében (az esetleges vontatmányát is ugyanitt) kell tárolni a jármű (vontatmány) mozgása (vontatása) közben.

7. Földelőkészítés letűző-földelővel

a) Álló helyzetű járműföldelés készítésének műveleti sorrendje a járművön tartózkodva:

- a földelővezetőt a jármű festetlen fémtestéhez és a letűző-földelőhöz kell rögzíteni,
- a jármű vezetőfülkéjéből vagy a jármű hágsóján állva a letűző-földelőt a talajba kell szúrni legalább 0,1 méter mélységig,
- a járművet elhagyva a letűző-földelőt a talajba kell nyomni vagy verni kb. 0,3 méter mélységig.

b) Álló helyzetű járműföldelés bontásának műveleti sorrendje a járművön tartózkodva:

- a levert letűző-földelőt ki kell lazítani, de nem szabad kihúzni teljesen a földből,
- felszállva a járműre a letűző-földelőt ki kell húzni a földből és azt a járművön tárolási helyzetébe kell helyezni, ezután a járművet elhagyni vagy kívülről a földön állva megérinteni nem szabad.

c) Álló helyzetű jármű (vontatmány) földelés készítésének műveleti sorrendje kívülről, talajon állva:

- a földelendő jármű (vontatmány) közelében a letűző-földelőt a talajba kell szúrni vagy verni kb. 0,3 méter mélységig,
- a földelővezető egyik végét a letűző-földelőhöz kell erősíteni,
- a földelővezető szabad végével meg kell érinteni a földelendő jármű (vontatmány) nem festett fémfelületét és ehhez úgy kell a földelővezetőt rögzíteni, hogy közben az érintkezés ne szakadjon meg.

d) Álló helyzetű jármű (vontatmány) földelés bontásának műveleti sorrendje kívülről, földön állva:

- meg kell szakítani a földelővezető és a jármű közötti kapcsolatot, ezután a jármű földről nem érinthető meg vagy nem hagyható el,
- a letűző-földelő kihúzása a földből és a földelővezetővel való csatlakozásának megszüntetése már bármilyen sorrendben elvégezhető.

8. A mozgásképtelen jármű elvontatásának műveleti sorrendje:

- a földelt és mozgásképtelen jármű nem festett fémtestéhez földelővezetőt, 6. pont b) alpont, vagy ennek megfelelő összekötő vezetőt kell csatlakoztatni,
- a vontatóval meg kell közelíteni a mozgásképtelen járművet és az összekötő vezető szabad végét a 7. pont c) alpont előírása szerint kell a vontatóhoz rögzíteni,
- a vontatót és a mozgásképtelen járművet össze kell kapcsolni,
- közvetlenül a vontatás előtt szabad az összekötő vezetőt – bármilyen sorrendben – eltávolítani, majd a mozgásképtelen jármű földelését a 7. pont d) alpont előírásai szerint kell lebontani; ezután

TERVEZET

15

a vontatót és a mozgásképtelen járművet földön állva megérinteni és azokról leszállni, azokra felszállni nem szabad.